Krimināllieta Nr.11815002309
Lietvedības Nr.KA04-0173-18/5
ECLI:LV:RAT:2018:0201.11815002309.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 1.februārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesnese Iveta Vīgante
tiesnese Ingūna Arnoliņa
tiesnese Smaida Gļazere

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu saistībā ar apsūdzētā /pers. D/, personas kods /personas kods/, apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 3.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 3.maija spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu divu noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēti Krimināllikuma 154.[1]panta otrajā daļā, izdarīšanā, proti, darbojoties personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, veica cilvēku tirdzniecību, un sodīts pēc Krimināllikuma 154.[1]panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums izdarīts 2003.gada 6.decembrī), piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 3 (trim) gadiem, pēc Krimināllikuma 154.[1]panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums izdarīts 2003.gada 19.oktobrī), piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 3 (trim) gadiem.

Tāpat /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 165.[1]panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, proti, nosūtīja personu ar tās piekrišanu uz ārvalsti seksuālai izmantošanai, un sodīts pēc Krimināllikuma 165.[1]panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.pantu sodi daļēji saskaitīti un galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 5 (pieciem) gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 5 (pieciem) gadiem, kā arī uzlikts par pienākumu /pers. D/ 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas ierasties un soda izciešanai reģistrēties Valsts probācijas dienesta Krāslavas teritoriālā struktūrvienībā pēc deklarētās dzīvesvietas – /adrese/.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par noteikto pienākumu ierasties un soda izciešanai reģistrēties Valsts probācijas dienesta Krāslavas teritoriālā struktūrvienībā. Norāda, ka ar spriedumā norādīto dzīvesvietu – /adrese/, viņam nav nekādas saistības, jo kopš 2004.gada dzīvo Īrijā, kur ir arī viņa (apsūdzētā) deklarētā dzīvesvieta. Tā kā dzīvo ārzemēs, tad ar pirmās instances tiesas spriedumu uzliktais pienākums reģistrēties Valsts probācijas dienestā nav izpildāms un ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 1.panta, 12.panta pirmās daļas nosacījumiem.

Izvērtējot iesniegtajā apelācijas sūdzībā norādīto lūgumu, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtās daļas 1.punktu, tika pieņemts lēmums par lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, par ko tika paziņots prokuroram, cietušajai, apsūdzētajam un viņa aizstāvei (8.sēj., l.l. 131, 132, 133, 134).

Motīvu daļa

Iepazinusies ar apelācijas sūdzības motīviem, kā arī pārbaudījusi krimināllietas materiālus Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija (turpmāk – tiesas kolēģija) uzskata, ka /pers. D/ apelācijas sūdzība ir apmierināma daļēji un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 3.maija spriedums atceļams daļā par /pers. D/ uzlikto pienākumu 10 darba dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas ierasties un soda izciešanai reģistrēties Valsts probācijas dienesta Krāslavas teritoriālā struktūrvienībā pēc deklarētās dzīvesvietas – /adrese/.

Tiesas kolēģijas ieskatā /pers. D/ tiesiski un pamatoti ir notiesāts par divu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas paredzēti Krimināllikuma 154.[1]panta otrajā daļā un par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 165.[1]panta pirmajā daļā.

Pirmās instances tiesas spriedumā norādīts, ka /pers. D/ uzlikts pienākums 10 darba dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas ierasties un soda izciešanai reģistrēties Valsts probācijas dienesta Krāslavas teritoriālā struktūrvienībā pēc deklarētās dzīvesvietas – /adrese/.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums šajā daļā ir nepamatots, jo, pirmkārt, tas neatbilst Kriminālprocesa likuma 528.panta pirmajai daļai, kur uzskaitīts jautājumu loks, par kuriem tiesas lēmums norādāms notiesājoš a sprieduma rezolutīvajā daļā, otrkārt, tas neatbilst Kriminālprocesa likuma 528.panta otrajā daļā noteiktajam, ka, piemērojot nosacītu notiesāšanu, tiesa lemj par pārbaudes laiku un kam uzdodama nosacīti notiesātā pārraudzība, treškārt, tas neatbilst faktiskajiem apstākļiem, jo no krimināllietas materiāliem (8.sēj., l.l. 112, 113) un Personu datu pārlūkā esošās informācijas redzams, ka /pers. D/ deklarētā dzīvesvieta ir ārzemēs (Īrijā).

No Latvijas Sodu izpildes kodeksa 5.panta trešās daļas izriet, ja tiesa piespriedusi sodu nosacīti vai nosacīti pirms termiņa atbrīvojusi no brīvības atņemšanas soda izciešanas, šāda tiesas nolēmuma izpildi kontrolē un notiesātos uzrauga Valsts probācijas dienests.

No Valsts probācijas dienesta likuma 6.panta 7.punkta izriet, ka Valsts probācijas dienesta funkcija ir uzraudzīt personas, kuras nosacīti notiesātas.

Ministru kabineta 2015.gada 24.februāra noteikumu Nr.107 "Kārtība, kādā Valsts probācijas dienests uzrauga nosacīti notiesātās, nosacīti pirms termiņa no soda izciešanas atbrīvotās, nosacīti no kriminālatbildības atbrīvotās personas un personas, kurām piemērots papildsods – probācijas uzraudzība" 6.punkta izriet, ja probācijas klienta dzīvesvieta ir ārzemēs, tā uzraudzību nodrošina struktūrvienība, kuras darbības teritorijā atrodas tiesa, kas pieņēmusi nolēmumu, vai prokuratūra, kas pieņēmusi lēmumu vai prokurora priekšrakstu par sodu.

Ņemot vērā iepriekš minēto tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. D/ pārraudzība uzdodama Valsts probācijas dienesta Rīgas teritoriālai struktūrvienībai.

Tāpat tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. D/ atbildību mīkstinošo apstākli atzinusi to, ka viņš vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 165.[1]panta pirmajā daļā.

Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka par atbildību mīkstinošu apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto.

Ievērojot Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto, tiesas kolēģija pievienojas tiesu praksē nostiprinātajai atziņai, ka minētais atbildību mīkstinošais apstāklis ir konstatējams, pastāvot tikai visiem trim norādītajiem elementiem, proti, noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto (skat. piem., Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 25.aprīļa lēmumu).

No krimināllietas materiāliem neizriet, ka /pers. D/ būtu pieteicies par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 165.[1]panta pirmajā daļā, līdz ar ko pirmās instances tiesa nepamatoti atsaukusies uz Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu. Konkrētajā gadījumā atbildību mīkstinoša apstākļa esamība bija vērtējama saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu.

Pirmās instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 2.punktu par apsūdzētā /pers. D/ atbildību pastiprinošo apstākli atzinusi to, ka noziedzīgos nodarījumus /pers. D/ izdarīja personu grupā.

Tiesas kolēģijas ieskatā no minētā secināms, ka pirmās instances tiesa Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 2.punktā minēto atbildību pastiprinošo apstākli ir attiecinājusi uz visiem trim /pers. D/ inkriminētajiem noziegumiem.

Krimināllikuma 48.panta ceturtā daļa noteic, ka par atbildību pastiprinošu apstākli nav atzīstams tāds apstāklis, kurš šajā likumā paredzēts kā noziedzīga nodarījuma sastāva pazīme.

No /pers. D/ celtās apsūdzības, kuru pirmās instances tiesa atzinusi par pierādītu izriet, ka /pers. D/ izdarīja divus noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 154.[1]panta otrajā daļā, proti, darbojoties personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, veica cilvēku tirdzniecību.

Tiesas kolēģija uzskata, ka, tā kā Krimināllikuma 154.[1]panta otrajā daļā ir paredzēta kvalificējošā pazīme personu grupa, tad saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 2.punktu par apsūdzētā /pers. D/ atbildību pastiprinošo apstākli atzīstams, ka Krimināllikuma 165.[1]panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, izdarīts personu grupā.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta 1.[1]daļas 2.punktu, tiesas kolēģija

nolēma

Atcelt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 3.maija spriedumu daļā par /pers. D/ uzlikto pienākumu 10 darba dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas ierasties un soda izciešanai reģistrēties Valsts probācijas dienesta Krāslavas teritoriālā struktūrvienībā pēc deklarētās dzīvesvietas – /adrese/.

Uzdot nosacīti notiesātā /pers. D/ pārraudzību Valsts probācijas dienesta Rīgas teritoriālai struktūrvienībai.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā.

Nolēmuma pieejamības diena – 2018.gada 1.februāris.

Tiesnese I.Vīgante

Tiesnese I.Amoliņa

Tiesnese S.Gļazere